

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3211/2559

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โจทก์ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ผู้ร้อง นายนรุตม์ เจริญสวัสดิ์ศิริ กับพวก ผู้คัดค้าน บริษัทเจริญสวัสดิ์ไยเทียมยัด จำกัด กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 237, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 113, ป.วิ.พ. มาตรา 173, พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. 2542 มาตรา 14, ป.พ.พ. มาตรา 193/14, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 25

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีก่อนเป็นคดีที่โจทก์ฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองต่อศาลแพ่งธนบุรีขอให้ศาลมีคำสั่งเพิกถอนนิติกรรม การโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ระหว่างผู้คัดค้านทั้งสองอันเป็นการฉ้อฉลตาม ป.พ.พ. มาตรา 237 ส่วน

คำพิพากษา

คดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวอันเป็นการฉ้อฉลตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 113 ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา 237 ซึ่งเป็นเรื่องที่กฎหมายล้มละลายให้อำนาจแก่ผู้ร้องไว้เป็นกรณีพิเศษในอันที่จะกระทำการแทนเจ้าหนี้เพื่อรักษาสิทธิของเจ้าหนี้และเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเข้ามาในกองทรัพย์สินและนำมาแบ่งปันให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในคดีล้มละลาย เมื่อผู้ร้องไม่ใช่โจทก์ในคดีก่อน การยื่นคำร้องคดีนี้จึงไม่เป็นการยื่นคำร้องซ้อนกับคดีก่อน ไม่ต้องห้ามตาม ป.วิ.พ. มาตรา 173 (1) ประกอบ พ.ร.บ.จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 14 พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 113 บัญญัติให้อำนาจผู้ร้องในอันที่จะกระทำแทนเจ้าหนี้ได้เป็นกรณีพิเศษ โดยทำเป็นคำร้องต่อศาลในคดีล้มละลายโดยไม่ต้องไปฟ้องเป็นคดีใหม่เท่านั้น อายุความที่จะใช้บังคับต้องถือเอาอายุความของเจ้าหนี้ผู้เกี่ยวข้องในขณะที่ยื่นคำร้องขอเพิกถอนการฉ้อฉลที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 ทราบเหตุแห่งการเพิกถอนเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2549 และโจทก์ยื่นฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนระหว่างผู้คัดค้านทั้งสองต่อศาลแพ่งธนบุรีเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2549 ภายในกำหนดอายุความแล้ว อายุความย่อมระงับเหตุลงอยู่จนกว่าคดีจะได้วินิจฉัยถึงที่สุดหรือเสร็จสิ้นไปโดยประการอื่น ตาม ป.พ.พ. มาตรา 193/14 (2) เมื่ออายุความระงับเหตุลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนหน้านี้จึงไม่นับเข้าในอายุความตามมาตรา 193/15 วรรคหนึ่ง และเมื่อเหตุที่ให้อายุความระงับเหตุลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น ตามมาตรา 193/15 วรรคสอง คดีนี้คู่ความนำสืบรับกันว่า ศาลแพ่งธนบุรีมีคำสั่งจำหน่ายคดีก่อนตามคำขอของผู้ร้อง ตาม พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 25 โจทก์อุทธรณ์ ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ขณะที่คดีก่อนอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ เหตุที่ให้อายุความระงับเหตุลงจึงยังไม่สิ้นสุด อายุความไม่เริ่มนับใหม่ ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ในขณะที่อายุความของโจทก์ระงับเหตุลง คดีจึงไม่ขาดอายุความคดีสืบเนื่องมาจากโจทก์ขอให้มีการพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ (จำเลย) ทั้งแปดเด็ดขาดและพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2548 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งแปดเด็ดขาดเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2550 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน

2551 ผู้ร้องยื่นคำร้อง ขอให้มีการเพิกถอนการโอนกรรมสิทธิ์เฉพาะส่วนในที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 ตำบลฉิมพลี (ตลิ่งชัน) อำเภอตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างระหว่าง ผู้คัดค้านที่ 1 กับผู้คัดค้านที่ 2 ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 113 ให้กลับคืนสู่ฐานะเดิม โดยให้ผู้คัดค้านที่ 2 จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงเป็นชื่อผู้คัดค้านที่ 1 หากไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลเป็นการแสดงเจตนาแทน ผู้คัดค้านทั้งสองยื่นคำคัดค้านทำนองเดียวกันว่าขอให้ยกคำร้อง ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 เลขที่ดิน 31 ตำบลฉิมพลี (ตลิ่งชัน) อำเภอตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างเฉพาะในส่วนของผู้คัดค้านที่ 1 กับผู้คัดค้านที่ 2 โดยให้ผู้คัดค้านที่ 2 ดำเนินการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน หากไม่โอนให้ถือคำสั่งศาลเป็นการแสดงเจตนาแทนผู้คัดค้านที่ 2 ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้คัดค้านทั้งสองอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติโดยคู่ความไม่อุทธรณ์โต้แย้งว่า เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2548 โจทก์ฟ้องขอให้มีการพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งแปดเด็ดขาดและพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ทั้งแปดเด็ดขาดในวันที่ 19 มิถุนายน 2550 และพิพากษาให้ล้มละลายเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2551 โจทก์มีหนังสือบอกเลิกสัญญาและบอกกล่าวบังคับจำนองไปยังลูกหนี้ทั้งแปดในวันที่ 20 พฤษภาคม 2546 สำหรับผู้คัดค้านที่ 1 มีผู้รับหนังสือไว้แทนเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2546 ตามสำเนาหนังสือบอกเลิกสัญญาและบอกกล่าวบังคับจำนองและใบตอบรับในประเทศ ต่อมาวันที่ 1 และ 4 สิงหาคม 2546 วันที่ 9 และ 12 กันยายน 2546 วันที่ 23 และ 24 ธันวาคม 2547 โจทก์ยื่นฟ้องลูกหนี้ทั้งแปดที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้และศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง ทั้งสองศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ทั้งแปดชำระหนี้แก่โจทก์ ตามสำเนาคำฟ้องและคำพิพากษา เดิมผู้คัดค้านทั้งสองเป็นสามีภริยา มีบุตรด้วยกันสองคน ต่อมาวันที่ 30 พฤษภาคม 2546 ได้จดทะเบียนหย่า ตามสำเนาใบสำคัญการหย่า มีบันทึกข้อตกลงการหย่าว่า ผู้คัดค้านที่ 1 ยกกรรมสิทธิ์ส่วนของตนในที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 ตำบลฉิมพลี (ตลิ่งชัน) อำเภอตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างบ้านเลขที่ 75 ให้แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ให้รถยนต์ 2 คัน แก่ผู้คัดค้านที่ 2 ส่วนบุตรสองคนให้อยู่ในความปกครองของผู้คัดค้านที่ 2 โดยผู้คัดค้านที่ 1 จะส่งเสียค่าเลี้ยงดูเดือนละ 20,000 บาท ในปีแรก และเดือนละ 30,000 บาท ในปีต่อไป จนกว่าบุตรทั้งสองจะจบการศึกษา ตามสำเนาทะเบียนข้อตกลงการหย่า ต่อมาวันที่ 25 มิถุนายน 2546 ผู้คัดค้านที่ 1 โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเฉพาะส่วนของตนในที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 ตำบลฉิมพลี (ตลิ่งชัน) อำเภอตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้างแก่ผู้คัดค้านที่ 2 ในราคา 2,500,000 บาท ตามสำเนาหนังสือสัญญาขายที่ดินเฉพาะส่วน ในวันที่ 4 ตุลาคม 2549 โจทก์ยื่นฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองที่ศาลแพ่งธนบุรีขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 โดยบรรยายในคำฟ้องว่าทราบเหตุแห่งการขอให้เพิกถอนตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2549 ตามสำเนาคำฟ้อง เนื่องจากศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้คัดค้านที่ 1 เด็ดขาด ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเข้าว่าคดีแทนผู้คัดค้านที่ 1 และขอให้จำหน่ายคดี ศาลแพ่งธนบุรีมีคำสั่งให้จำหน่ายคดี ตามสำเนารายงานกระบวนการพิจารณา โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2550 ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านทั้งสองข้อแรกมีว่า การยื่นคำร้องคดีนี้เป็นการยื่นคำร้องซ้อนกับคดีหมายเลขแดงที่ 2014/2550 ของศาลแพ่งธนบุรีหรือไม่ เห็นว่า คดีหมายเลขแดงที่ 2014/2550 เป็นคดีที่โจทก์ฟ้องผู้คัดค้านทั้งสองต่อศาลแพ่งธนบุรี ขอให้มีการเพิกถอนนิติกรรม การโอนที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 ตำบลฉิมพลี

(ตลิ่งชัน) อำเภอตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร พร้อมสิ่งปลูกสร้าง ระหว่างผู้คัดค้านทั้งสอง อันเป็นการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 ส่วนคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนนิติกรรมการโอนที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างดังกล่าว ระหว่างผู้คัดค้านทั้งสองอันเป็นการฉ้อฉลตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 113 ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 237 ซึ่งเป็นเรื่องที่กฎหมายล้มละลายให้อำนาจแก่ผู้ร้องไว้เป็นกรณีพิเศษในอันที่จะกระทำการแทนเจ้าหนี้เพื่อรักษาสีทธิของเจ้าหนี้และเพื่อรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเข้ามาในกองทรัพย์สินและนำมาแบ่งปันให้แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในคดีล้มละลาย เมื่อผู้ร้องไม่ใช่โจทก์ในคดีหมายเลขแดงที่ 2014/2550 ของศาลแพ่งธนบุรี การยื่นคำร้องคดีนี้จึงไม่เป็นการยื่นคำร้องซ้อนกับคดีหมายเลขแดงที่ 2014/2550 ของศาลแพ่งธนบุรี ไม่ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 173 (1) ประกอบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ.2542 มาตรา 14 อุทธรณ์ข้อนี้ของผู้คัดค้านทั้งสองฟังไม่ขึ้น ปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านทั้งสองข้อต่อไปมีว่า คำร้องขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 113 บัญญัติให้อำนาจผู้ร้องในอันที่จะทำแทนเจ้าหนี้ได้เป็นกรณีพิเศษ โดยทำเป็นคำร้องต่อศาลในคดีล้มละลายโดยไม่ต้องไปฟ้องคดีใหม่เท่านั้น ฉะนั้น อายุความที่จะใช้บังคับต้องถือเอาอายุความของเจ้าหนี้ผู้เกี่ยวข้องในขณะที่ยังบังคับตามสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่แท้จริง เป็นเกณฑ์พิจารณาดังนั้น เมื่อโจทก์ซึ่งร้องขอให้ผู้ร้องเพิกถอนการฉ้อฉลที่ดินโฉนดเลขที่ 32761 ทราบเหตุแห่งการเพิกถอนเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2549 และโจทก์ยื่นฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนระหว่างผู้คัดค้านทั้งสองต่อศาลแพ่งธนบุรีเป็นคดีหมายเลขแดงที่ 2014/2550 เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2549 ภายในกำหนดอายุความแล้ว อายุความย่อมสะดุดหยุดลงอยู่จนกว่าคดีจะได้วินิจฉัยถึงที่สุดหรือเสร็จสิ้นไปโดยประการอื่น ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/14 (2) เมื่ออายุความสะดุดหยุดลงแล้วระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนหน้านี้จึงไม่นับเข้าในอายุความตามมาตรา 193/15 วรรคหนึ่ง และเมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่นั้น ตามมาตรา 193/15 วรรคสอง คดีนี้คู่ความนำสืบรับกันว่า ศาลแพ่งธนบุรีมีคำสั่งจำหน่ายคดีหมายเลขแดงที่ 2014/2550 ตามคำขอของผู้ร้องตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ.2483 มาตรา 25 โจทก์อุทธรณ์ ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2550 ขณะที่คดีหมายเลขแดงที่ 2014/2550 อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ ดังนั้นเหตุที่ให้อายุความสะดุดหยุดลง จึงยังไม่สิ้นสุด อายุความไม่เริ่มนับใหม่ ผู้ร้องยื่นคำร้องคดีนี้ในขณะที่ยังอายุความของโจทก์สะดุดหยุดลง คดีจึงไม่ขาดอายุความ อุทธรณ์ข้อนี้ของผู้คัดค้านทั้งสองฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

องค์คณะ

ชัยยุทธ ศรีจำนงค์ · ทศนีย์ จันทัญญ์ ธรรมเกณฑ์ · ปิยกุล บุญเพิ่ม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/3211/2559>